

דיון בבקשה להמליץ על בדיקת HIV לכלל הנשים בהריון – יום האיידס העולמי - 1.12.15

נשאות HIV הינה מחלה כרונית, הנגרמת מהידבקות בנגיף ה HIV. ללא טיפול תרופתי תוחלת החיים של נשא/ית HIV הינה כ 10 שנים, אך בעזרת טיפול תרופתי, במיוחד אם הנשא/ית החלה לטול אותו בסמוך להידבקות בנגיף, תוחלת החיים דומה לזו של האוכלוסייה הכללית. כאשר נשאית HIV בהריון ואינה מטופלת, הסיכויים להעביר את הנגיף לילוד במהלך ההריון והלידה הינם כ 15-30%. סיכון זה פוחת לפחות מ 0.5% אם האישה מאובחנת כנשאית HIV, ומקבלת טיפול תרופתי. כמו כן, באבחון מוקדם של מחלת האם נמנעת הנקה ובכך נמנע עוד ערוץ שיש בו סיכון להדבקת הילוד.

הבדיקה

בדיקה לאבחון HIV יש לבצע במהלך ההריון, רצוי בטרימסטר הראשון, וזאת לצורך אבחון נשאות הנגיף, וטיפול מוקדם של האם לצורך מניעת הדבקת העובר. כיום "נוהל אבחון מוקדם של האישה בגיל הפוריות הנושאת HIV והטיפול בה" (מס' 1/2007 של ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות) קובע שיש לבדוק נשים השייכות לקבוצות סיכון, כגון נשים המגיעות ממדינות אנדמיות ל HIV, נשים המשתמשות בסמים בהזרקה, או נשים שבני זוגן בסיכון לשאת את המחלה. חלק מהנשים בסיכון אינו נבדק, בין השאר בגלל שלא ניתן לזהות נשים אלו. בעקבות זאת מדי שנה נולדים תינוקות נשאים של הנגיף לנשים אלו. בנוסף, מדי שנה נולדים ילדים לנשים נשאיות, שאינן שייכות לקבוצות סיכון מזהות. 4 תינוקות נולדים עם HIV מדי שנה, 40 בעשור, וכיום, חיים בישראל כבר 192 ילדים שנולדו עם הנגיף. כדי למנוע הדבקת ילדים במחלה כרונית קשה, שעלולה להיות קטלנית כשאינה מאובחנת בלידה, אנו ממליצים לבדוק את כל הנשים בהריון. יובהר, שטיפול אנטירטרוויראלי נמצא כיעיל מאוד למניעת העברת HIV מאם לילוד. ההמלצות לבדיקת כל הנשים בהריון קיימות בארה"ב מאז משנת 1995. גישה זאת מקובלת היום במרבית ארצות אירופה המערבית כמו גם בהמלצות ארגון הבריאות העולמי.

הערכת עלות תועלת

מחקרי הערכת עלות תועלת במדינות כגון אוסטרליה וניו-זילנד מלמדים כי בדיקה זאת תהיה כדאית גם במדינות בהן השכיחות עד 0.004% באוכלוסייה הנבדקת. בדיקה שערכנו ביחס לישראל העלתה שגם כאן בדיקת כל אישה הרה ל- HIV תתבטא בחיסכון כספי.

חמשת החתומים על נייר העמדה קוראים לכל אישה הרה להיבדק ל HIV, קוראים לרופאי הנשים להמליץ על הבדיקה בכל מעקב הריון ולהפוך אותה לאחת מבדיקות הסקר הנעשות ממילא בראשית ההריון. אנחנו קוראים לוועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגזרי לסייע לנו במטרה חשובה זאת, ולפעול על מנת שהבדיקה תהפוך לבדיקת סקר עבור כל הנשים בהריון במדינת ישראל.